

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра общей экологии и методики преподавания биологии**

КУЛЕШ
Диана Олеговна

Аннотация к дипломной работе

**ОСОБЕННОСТИ ЭКОЛОГИИ БОЛОТНОГО ЛУНЯ
(*CIRCUS AERUGINOSUS*) В БЕЛАРУСИ**

Научный руководитель:
Сотрудник по природоохранным вопросам
общественной организации «Ахова
птушак Бацькаўшчыны»
Немчинов М. Ю.

Минск, 2016

РЕФЕРАТ

Дипломная работа, 40 страниц, 6 рисунков, 4 таблицы, 19 источников.

БОЛОТНЫЙ ЛУНЬ, ПОЛЕВЫЕ МЕТОДЫ, ГНЕЗДОВАНИЕ, МАКРОФИТЫ.

Объектом исследования дипломной работы является вид болотный лунь (*Circus aeruginosus*).

Цель работы: изучение биотопической приуроченности, сроки прилета, гнездование болотного луня на территории Беларуси.

Методы исследования: полевые методы.

В результате проведенных исследований было проведено полевые выезды на места болотистых биотопы в период 2014-2016 гг. За три года были учтен 31 вид болотного луня, посещено 4 биотопа: Дитвянское болото, Заславское водохранилище, р. Западная Березина, р. Неман.

Были выявлены сроки прилета, которые приходятся на конец марта – начало апреля, иногда первые особи наблюдаются в конце февраля. Прилет болотного луня с зимовки зависит не в определенное время, а зависит от температурного режима на территории заселения.

В абсолютном большинстве случаев, гнезда располагались в поймах рек и болот с хорошо развитыми зарослями макрофитов (тростник, рогоз, камыш и др. жесткостебельные). Одним из главных факторов гнездования болотного луня является наличие достаточного количества многолетних зарослей воздушно – водных макрофитов, главным образом тростника.

Процентное количество макрофитов на выбранных биотопах было следующим: Дитвянское болото – 50%; Минское море – 20%; Западная Березина – 20%; р. Неман, д. Морино – 30%.

Большинство гнезд болотного луня построено на заломанных тростниках и рогозе.

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца, 40 старонак, 6 малюнкаў, 4 табліцы, 19 крыніц.

БАЛОТНЫ МЫШАЛОЎ, ПАЛЯВЫЯ МЕТАДЫ, ГНЕЗДАВАННЕ, МАКРОФИТЫ.

Аб'ектам даследавання дыпломнай працы з'яўляецца від балотны лунь (*Circus aeruginosus*).

Мэта працы: вывучэнне біятопічнасці прыуроченнасці, тэрміны прылету, гнездаванне балотнага луня на тэрыторыі Беларусі.

Метады даследавання: палявыя метады.

У выніку праведзеных даследаванняў былі праведзены палявыя выезды на месцы багністых біятопы ў перыяд 2014-2016 гг.

За тры гады былі ўлічаны 31 від балотнага луня, наведанае 4 біятопаў: Дзітвянскае балота, Заслаўскае вадасховішча, р. Заходняя Бярэзіна, р. Неман.

Былі выяўлены тэрміны прылету, якія прыпадаюць на канец сакавіка – пачатак красавіка, часам першыя асобіны назіраюцца ў канцы лютага. Прылет балотнага луня з зімоўкі залежыць не ў пэўны час, а залежыць ад тэмпературнага рэжыму на тэрыторыі засялення.

У абсалютнай большасці выпадкаў, гнезды размяшчаліся ў поймах рэк і балот з добра развітымі зараснікамі макрафітаў (трыснег, мячэўніка, чарот і інш.).

Адным з галоўных фактараў гнездавання балотнага луня з'яўляецца наяўнасць дастатковай колькасці шматгадовых зараснікаў паветрана – водных макрафітаў, галоўным чынам трыснягу.

Працэнтнае колькасць макрафітаў на выбраных біятопах былі наступным: Дзітвянскае балота – 50%; Мінскае мора – 20%; Заходняя Бярэзіна – 20%; р. Неман, д. Моруна – 30%.

Большасць гнездаў балотнага луня пабудавана на заломаных чаратах і рогозе.

SUMMARY

Graduation work, 40 pages, 6 pictures, 4 tables, 19 sources.

MARSH HARRIER, FIELD MEASUREMENTS, NESTING, MACROPHYTES.

Graduation work's object of research is marsh harrier (*Circus aeruginosus*).

Graduation work's objective is research of biotopic confinedness, migration time frame, marsh harrier's nesting in Belarus.

Research methods are field measurements.

The studies were carried out field visits to places of wetland community habitats in the period 2014 – 2016. For 3 years 31 marsh harriers' species have been explored and have been visited 4 biotopes: Dityvanskoe swamp, Zaslavskoye reservoir, Western Berezina and Neman rivers.

Migration time has been identified on the end of March – the beginning of April, occasionally first individuals are observed at the end of February. Marsh harrier's migration doesn't depend on season; it depends on the temperature regime in the territory of the settlement.

In the majority of cases nests were located in floodplains and swamps with well developed macrophytes (cane, reedmace, reed and etc.). The main factor of marsh harrier's nesting is presence a sufficient number of perennial shrubs aero-aquatic macrophytes, mainly cane.

The percentage quantity of macrophytes on the chosen biotopes was the following: Dityvanskoe swamp – 50%; Minsk sea – 20%; Western Berezina – 20%; Neman river, Morino village – 30%.

Most of marsh harrier's nests are built on broken canes and reedmace.

